

MOTIVERING VAN DE RAAD

I. INLEIDING

1. De Commissie heeft op 24 juli 2002 een voorstel ⁽¹⁾ ingediend met als rechtsgrond artikel 175, lid 1, van het Verdrag.
2. Het Economisch en Sociaal Comité heeft op 26 februari 2003 advies ⁽²⁾ uitgebracht. Het Comité van de Regio's heeft op 9 april 2003 advies ⁽³⁾ uitgebracht.
3. Het Europees Parlement heeft op 13 mei 2003 zijn advies ⁽⁴⁾ in eerste lezing uitgebracht en daarbij 74 amendementen goedgekeurd. In het licht hiervan heeft de Commissie op ... 2003 een gewijzigd voorstel ingediend ⁽⁵⁾.
4. De Raad heeft op 8 september 2003 zijn gemeenschappelijk standpunt vastgesteld overeenkomstig artikel 251 van het Verdrag.

II. DOEL VAN HET VOORSTEL

5. Met dit voorstel wordt beoogd een kader te creëren dat de oprichting en goede werking van elektrische warmtekrachtinstallaties kan ondersteunen en vergemakkelijken daar waar een vraag naar nuttige warmte bestaat of wordt voorzien. Voorts zijn er twee specifieke doelen:
 - op de korte termijn: binnen de interne energiemarkt bestaande warmtekrachtinstallaties consolideren en waar haalbaar de oprichting van nieuwe hoogrenderende warmtekrachtinstallaties bevorderen, met name dankzij garanties van oorsprong, toegang tot steunregelingen en toegang tot het net;
 - op de middellange tot lange termijn: het noodzakelijke kader creëren (met name door de vaststelling van rendementsreferentiewaarden) om te garanderen dat hoogrenderende warmtekrachtkoppeling een belangrijk onderdeel wordt van het streven naar meer energie-efficiëntie en energiebesparing. Als een ondersteunend kader wordt gecreëerd, kan warmtekrachtkoppeling bijdragen aan de totstandkoming van meer gediversifieerde en energie-efficiënte systemen voor de energievoorziening in de Gemeenschap.

III. ANALYSE VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT

6. De door de Raad aangebrachte wijzigingen betreffen met name het volgende:
 - verduidelijking van *het doel* van de richtlijn (*artikel 1* en de richtlijn in haar geheel): de doelstelling van meer energie-efficiëntie en een grotere voorzieningszekerheid moet worden verwezenlijkt via de bevordering van hoogrenderende warmtekrachtkoppeling;
 - *definities* (*artikel 3*): in het gemeenschappelijk standpunt worden de definities gehandhaafd die nodig zijn om de bepalingen van het voorstel te kunnen begrijpen; die definities zijn verduidelijkt en in overeenstemming gebracht met de operationele bepalingen van het dispositief;
 - *rendementscriteria* (*artikel 4*): in het Commissievoorstel werd de lidstaten verzocht rendementsreferentiewaarden vast te stellen voor de gescheiden productie van warmte en elektriciteit, terwijl in het gemeenschappelijk standpunt duidelijk wordt gemaakt dat het aan de Commissie is om overeenkomstig de in bijlage III opgenomen methode voor de bepaling van het rendement van warmtekrachtkoppeling en de besparingen op primaire energie (en volgens de comitéprocedure van artikel 14) geharmoniseerde rendementsreferentiewaarden voor de gescheiden productie van elektriciteit en warmte vast te stellen;

⁽¹⁾ PB C 291 E van 26.11.2002, blz. 182.

⁽²⁾ PB C 95 van 23.4.2003, blz. 12.

⁽³⁾ PB C 244 van 10.10.2003, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB C ...

⁽⁵⁾ Nog te ontvangen.

- *garantie van oorsprong (artikel 5)*: op basis van deze geharmoniseerde rendementsreferentiewaarden zorgen de lidstaten ervoor dat een garantie van oorsprong kan worden afgegeven die de producent in staat stelt aan te tonen dat de elektriciteit is geproduceerd door middel van hoogrenderende warmtekrachtkoppeling. De garantie moet door de lidstaten wederzijds worden erkend, dit uitsluitend als bewijs, en leidt op zichzelf niet tot commerciële transacties. Regelingen voor de garantie van oorsprong houden op zich niet het recht in om van de in verschillende lidstaten bestaande nationale steunregelingen gebruik te maken;
- *net en de tariefkwesties (artikel 8)*: om het verband tussen deze richtlijn en de Richtlijnen 2001/77/EG en 2003/54/EG te verduidelijken, wordt in het gemeenschappelijk standpunt bepaald dat op de transmissie en de distributie van elektriciteit uit „hoogrenderende” warmtekrachtkoppeling de bepalingen van artikel 7 (leden 1, 2 en 5) van de richtlijn betreffende de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen op de interne elektriciteitsmarkt (2001/77/EG) en de desbetreffende bepalingen van Richtlijn 2003/54/EG van toepassing zijn, terwijl de lidstaten in het bijzonder de toegang tot het net kunnen vergemakkelijken voor elektriciteit geproduceerd door hoogrenderende kleinschalige warmtekrachtkoppelingseenheden;
- *rapportage door de lidstaten en door de Commissie (artikelen 10 en 11)*: de samenhang tussen deze bepalingen is verbeterd, en zij zijn minder omslachtig gemaakt;
- *alternatieve berekeningen (artikel 12)*: om te zorgen voor de nodige flexibiliteit kunnen de lidstaten, onder strikte voorwaarden, andere methoden of definities toepassen dan die van bijlage II, of „hoogrenderende” warmtekrachtkoppeling anders omschrijven dan het geval is in bijlage III. Daarbij is wel duidelijk gemaakt dat een garantie van oorsprong alleen kan worden afgegeven overeenkomstig de bijlagen II en III;
- *herziening van de drempelwaarden (artikel 13)*: de in bijlage II vermelde waarden voor de definitie van elektriciteit uit warmtekrachtkoppeling, en de waarden die worden gebruikt voor de berekening van het rendement van de warmtekrachtkoppelingsproductie en de besparingen op primaire energie (bijlage III) kunnen worden herzien via de comitéprocedure;
- *comitéprocedure (artikel 14)* om referentie- en drempelwaarden verder te kunnen aanpassen (onder meer aan de technische vooruitgang) is in het gemeenschappelijk standpunt een comitéprocedure opgenomen;
- *bijlage II (definitie van elektriciteit uit warmtekrachtkoppeling)*: de lidstaten wordt meer soepelheid geboden om voor alternatieve bepalingen van de elektriciteit/warmteratio, het deel van de energie-inhoud dat wordt teruggewonnen in de vorm van chemicaliën in mindering te brengen en ten aanzien van de rapportageperioden waarin deze bijlage voorziet;
- *bijlage III (methodologie voor de bepaling van het rendement van warmtekrachtkoppelingsproductie)*: overeenkomstig de aanpak waarbij warmtekrachtkoppelingseenheden moeten worden vergeleken met referentiewaarden die de best beschikbare en economisch verantwoorde technologie op de markt weerspiegelen in het jaar waarin de eenheid is gebouwd (eenheden van meer dan 10 jaar oud worden vergeleken met de waarden voor eenheden die 10 jaar oud zijn), is het criterium om als „hoogrenderend” te worden aangemerkt dat de eenheid een besparing op primaire energie van ten minste 10 % oplevert. In deze bijlage is ook de formule opgenomen die de lidstaten moeten toepassen indien zij een alternatieve berekeningsmethode willen hanteren.

IV. AMENDEMENTEN DIE DOOR DE RAAD ZIJN OVERGENOMEN

7. Van de 74 door het Parlement ingediende amendementen heeft de Raad er 25 overgenomen, hetzij gedeeltelijk, hetzij wat inhoud of beginsel betreft.

Overwegingen

Amendement 3: verwijst naar de oproep van het Europees Parlement om stimulansen in te voeren om een overschakeling naar efficiënte energieproductiecentrales, met inbegrip van warmtekrachtkoppeling, te bevorderen (overweging 3).

Amendement 10: herinnert eraan dat met het oog op een verbeterde energieprestatie van nieuwe gebouwen van meer dan 1 000 m² oppervlakte reeds bij de aanvang van de bouw rekening moet worden gehouden met alternatieve systemen, zoals warmtekrachtkoppeling (overweging 9).

Amendement 12: bepaalt dat criteria worden vastgesteld om de energie-efficiëntie van de warmtekrachtproductie te bepalen en te evalueren (overweging 13).

Amendement 15 (gedeeltelijk): de drempelwaarde van 50 MW(e) om in aanmerking te kunnen komen voor staatssteun wordt geschrapt (overweging 24).

Amendement 69 (gedeeltelijk): verduidelijkt dat bij het verwezenlijken van de langetermijndoelstelling van deze richtlijn (invoering van een geharmoniseerde berekening van elektriciteit uit warmtekrachtkoppeling) rekening moet worden gehouden met methoden zoals die momenteel worden ontwikkeld door de Europese normalisatieorganisaties. Dit is in overeenstemming met de amendementen 13 en 78 (overweging 14).

Amendement 18: het onderscheid tussen drie verschillende categorieën van warmtekrachtkoppeling naar gelang van het temperatuurniveau wordt geschrapt, zoals ook wordt voorgesteld in amendement 22 (overweging 30).

Artikelen

Amendement 20 (gedeeltelijk): verduidelijkt dat deze richtlijn ten doel heeft het energierendement te vergroten en de voorzieningszekerheid te verbeteren door een kader te creëren voor de bevordering en ontwikkeling van hoogrenderende warmtekrachtkoppeling op basis van de vraag naar nuttige warmte en besparing op primaire energie (artikel 1).

Amendementen 22, 26 en 27: de definitie van het warmtekrachtkoppelingsproces wordt duidelijker doordat de definities van warmtekrachtkoppeling voor de industrie, voor verwarming en voor de landbouw en van stadsverwarming en -koeling zijn geschrapt (artikel 3).

Amendement 24: verduidelijkt de definitie van „nuttige warmte”: warmte die in een warmtekrachtkoppelingsproces wordt geproduceerd om aan een economisch aantoonbare vraag te voldoen.

Amendementen 41 en 42 (gedeeltelijk): verduidelijken dat de Commissie geharmoniseerde referentiewaarden vaststelt voor de gescheiden productie van elektriciteit en warmte, overeenkomstig de in de richtlijn vastgestelde comitéprocedure (artikel 4, lid 1, artikel 11 en artikel 13).

Amendement 58: lidstaten wordt niet langer de verplichting opgelegd rendementsreferentiewaarden vast te stellen, noch beginselen te omschrijven voor de vaststelling van de nationale rendementsreferentiewaarden voor gescheiden productie van warmte en elektriciteit (artikel 10).

Amendement 62: er wordt geen melding meer gemaakt van mogelijke verdere harmonisatie van de criteria voor de bepaling van het rendement van warmtekrachtkoppeling (artikel 11).

Amendement 63: vaststelling van een comitéprocedure voor evaluatie en aanpassing (artikel 14).

Amendement 68: geeft nadere toelichting over de manier waarop het totale rendement wordt berekend (bijlage II, c)); dit amendement spoort ook met amendement 69 (zie overweging 14).

Amendement 45: geeft nadere omschrijving van de inhoud van de analyse van het nationale potentieel voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling (bijlage IV a)).

Amendement 73: spoort met amendement 22 (bijlage IV a)).

Amendement 46: bepaling betreffende de beoordeling van de kosteneffectiviteit — in termen van besparing op primaire energie — van de groei van het aandeel van hoogrenderende warmtekrachtkoppeling in de nationale energiemix (bijlage IV, b)).

Amendement 48: specificeert dat de analyse van het nationale potentieel voor warmtekrachtkoppeling wordt gemaakt met betrekking tot verschillende tijdsaders en, waar dit haalbaar is, voor elk tijdskader passende kostenramingen bevat (bijlage IV, c)).

V. AMENDEMENTEN DIE DE RAAD NIET HEEFT OVERGENOMEN

8. Wat betreft de amendementen 1, 2, 5-9, 11, 14, 16-17, 19, 21, 23, 83, 25, 28, 29, 31, 32, 33, 34-38, 40, 43, 44, 47, 49, 50, 51, 52, 54-57, 60, 61, 64-67, 70, 84, 85, 71, 72, 74 was de Raad van mening dat zij niet sporen met de richtlijn (bv. 1, 11, 14, 21, 25, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 55, 56, 67, 70, 71,), te beperkend zijn (bv. 17, 36, 37, 47, 57, 60), tot doel hadden nationale doelstellingen op te leggen (bv. 5, 6, 7, 8, 9, 19, 43, 84, 49), niet vallen onder de werkingssfeer van de richtlijn (bv. 2, 15, 16, 50, 54, 64, 65, 66, 72, 74), of reeds vervat zijn in de bestaande bepalingen (bv. 23, 83, 35, 38, 40, 44, 51, 52, 58, 61); daarom heeft de Raad besloten die amendementen niet in zijn gemeenschappelijk standpunt over te nemen. De Commissie heeft de volgende amendementen verworpen: 1, 2, 5, 7, 8, 9, 11, 14, 16, 20, 21, 29, 31, 38, 41, 43, 49, 51, 52, 56, 70, 72, 74, 84 en 85.
-